

4. Bibliographie der Schriften

August Hermann Franckens, S. Theol. Prof. & Past. til S. Ulrich i Halle, og Gymnasii Scholarchæ, Haand=Postill, Eller Korte Prædikener Paa Søndage og ...

Francke, August Hermann

Kopenhagen, 1752

Paa 5. Sondag efter Hellig 3. Kongers Dag.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

gelse at bøde og raabe til Herren, og vender eder ikke andensteds hen. Og skulde det end synes, at Jesus sover i eders nød, og en bekymrer sig om eder, bliver dog ved, og lader ikke af, Herren redder dog omsider sine udvalgte, som raabe til ham dag og nat, enddog hand er langmodig over dem. Luc. 18, 7.

Su du barmhiertige og trofaste Frelser! overbeviss du os krafteligen ved dette dit ord, at enhver af os maa lære at kende sit onde vantroe herte, og hvor vderstyggelig og skadelig en ting al vantroe, frygt og tvil er; paa det vi des alvorligere og afgandste herte maae lade os omvende til dig, opvække til troen, og styrke og stadfæste derudi, at vi ikke skulde snuble, men vi omsider maae føre troens ende derfra, som er vore sieles evige salighed. Gør os for din kjerligheds skyld. Amen!

Paa 5. Søndag efter Hellig
3. Kongers Dag.

Den meget farlige og skadelige sikkerheds søvn.

Allernaadigste Gud og Frelser, du som har kaldet os og krafteligen søgt at opvække os ved dit ord, at vi skulde lepe for dig, og omgaaes som lysets børn i dit lys, giv os

barmhiertighed, at see mange iblant os, som ere allerede blevne lysets og dagens børn, maae fremdeles blive i en bestandig aarvaagenhed, og omgaaes vaerligen, at ikke den mørkets fyrste skulde paa nye overfalde og forraske dem; og at de, som endnu sove og slumme, krafteligen maae opvæktes af søvne formedelst dit ords rost, at de og fremdeles maatte worde et lys i Hæren, og omgaaes i lyset; paa det vi alle omsider maae blive værdige til, at worde de helliges medarvinger udi lyset. Hør os for din barmhiertigheds skyld. Amen!

Ulykkelige i Hæren! Det er en ulykkelig tilstand, naar der kand siges om en siel, som Paulus forðum kunde sige om de Thessalonicher i 1 Ep. 5, 4. sqa. I, brødre, ere ikke i mørket; at den dag skal gribe eder, som en tyv. I ere allesammen lysets børn, og dagens børn; vi ere ikke nattens børn, og ey mørkets. Efter vor naturlige fødsel ere vi alle formørkede udi tanker, og fremmedegiorte fra Guds liv, formedelst den vanvittighed, der er i os, ved vore hierrers forhærdelse. Eph. 4, 18. I hvilken tilstand vi da nødvendig og maae omgaaes i mørket, og ikke vide, hvor vi gaae, fordi mørket da haver forblindet vore øyne. 1 Joh. 2, 11. O! en ulykkelig tilstand, som nødvendig maa føre os i evig fordervelse og undergang; der vi ey kand kiende fredens vej, men maae vandre paa

paa idel fordervelige og vrang veye; der vi ey kand undgaae den grumme løves tænder, som gaaer omkring i mørket, og søger at opsluge os. I denne tilstand kand vi ikke have samfund med Gud, som er et lys, i hvilket ingen mørkthed er; thi de allene have samfund med ham, som omgaaes i lyset, ligesom hand er i lyset. 1 Joh. 1, 5-7. Hvorledes komme vi da til en bedre tilstand? og hvorledes blive vi deelagtige i lyset? David hand siger os det i den 36 Psalms 10. vers: Hos dig er livsens kilde; og i dit lys skal vi see lys. JEsus er det sande lys, som er kommen til verden, for at oplyse hvert menniske. Joh. 1, 9. Hand raaber og siger: Jeg er det verdens lys; hvo som følger mig, skal ingen lunde vandre i mørket, men have det livsens lys. Joh. 8, 12. Hand søger at indtrænge i de af naturen døde hjerter, med sit ords levendegjørende kraft, at røre og opvække dem, og der heder det: De som høre Guds Søns røst, de skal leve. Joh. 5, 25. Derfor siger Paulus til saadanne i Herrens navn: Vaag op, du som sover, og stat op fra de døde, saa skal Christus lyse for dig. Eph. 5, 14. Her blive øynene opladte til at see; her lære vi at kiende Jesum, og den i ham forhvervede salighed; at vi kunde vide de ting, som os ere skenkte af Gud. 1 Cor. 2, 14. Her lære vi at kiende Faderen, 1 Joh. 2, 13. og tør nu i troen til Jesum raabe: Abba Fader, Gal. 4, 6. i det vi have faaet magt, at kalde os Guds børn. Joh. 1, 12. Her lære vi at kiende den sandheds Aand, hvilken verden ikke kand annamme. Joh. 14, 17. Denne bliver nu ved os, og skal fremdeles

les ledsage os til al sandhed. Joh. 16, 13. Saa vi ikke mere have behov, at vandre omkring i mørket, støde os, og omkomme. Dette er den hertige tilstand, som Paulus siger, de troende Epheser vare komne ind udi, som tilforn vare fremmedegjorte fra Guds liv ved den vanvittighed, der var i dem: **J** vare forðum mørkthed, siger han, men nu ere **J** et lys i **H**Erren. Eph. 5, 8. O! en lykkelig tiid, naar det heder ikke længer: **J** ere formørkede udi tanker, men **J** vare forðum. Naar der fand siges om en siel i sandhed: Mørket er forgangen, og det sande lys skinner nu. 1 Joh. 2, 8. Og saadan var de Thessalonikers tilstand, der vare ikke mere i mørket; der ey kunde, som de der sove og slumme i synden, uforvarendes overfaldes af **H**Errens doms dag, som overfalder de sikre og sovende, som en snare, og som en tyv om natten. Men de vare lysets og dagens børn. Men merker, kære sieler, hvorledes vi og skal bruge denne naade værdeligen, naar vi engang have i sandhed faaet deel derudi. Det heder ey allene fra den tiid af, at **H**Erren faaer opladt vore øyne, og vi ere blevene ved **J**esu ord og Aand opvakte, og oplyste: Omgaaes som lysets børn. Thi Aandens frugt er udi al godhed og retfærdighed og sandhed. Saa **J** prøve, hvad som er velbehageligt for **H**Erren. Og haver ikke samfund med mørkets ufrugtsommelige gierninger, o. s. f. Eph. 5, 8-11. Men der siges og til os, hvad Paulus siger til de oplyste Thessaloniker: Derfor ladet os da ikke sove, som og de andre, men lader os vaage og være ædrue. Thi de,
som

som sove, sove om natten, og de, som ere drukne, ere drukne om natten. Men vi, som ere dagens børn, skal være ædrue, o. s. fr. 1 Thess. 5, 6-8. Her gielder det nu om, ret at benytte sig af lyset, at vandre vaerligen, som de vise, og ikke som de uwise, som Paulus formaner de Epheser, cap. 5, 15. og i særdeleshed nye at agte paa fiendens listighed og snedige anløb. Hand sover og slummer ikke, hand lader derfor ikke af, fordi HErren har forbarmet sig over os, og oplyst vore øyne, hand gaaer endnu omkring, og søger hvem hand kand opsluge af dem, som staae i troen, og ere undkomne af hans snarer. Her gielder det om, at være ædrue, og vaage, som Petrus formaner os, 1 Ep. 5, 8. der med sin egen skade havde lært, hvor fornødent det var, at vaage og bede, efter at satan havde saa ynkeligen forrasket ham; da hand bragte ham til saa svart et fald, i det hand forsøgte at tage Frelserens raad i agt, i at vaage og bede. Her er da intet farligere for en sand Christen, end paa nye igjen at falde i søvn, og blive sløke og uagtsom. Da Samson lagde sig til at sove i Dalila skid, da kostede det ham først hans øyne, og siden hans liv. Dom. Bog. 16, 19-21. 30. Saa er det og en farlig sag, naar de, som ere af HErren bestilte til vagtere, begynde at sove og slumme, og blive som stumme hunde, der ikke kunde gøe. Esa. 56, 10. O! hvor mangen siel maae da lide derunder, og blive til et rof for løvens tænder! Nu dette er det, som den HErre Jesus i vort Evangelio søger at advare os for, naar hand taler om, hvorledes fienden udstrøede sit ukrud, den

tiid

tiid folkene sove. Vi ville da i Herrens navn foretage os, noget nøyere endnu at overvåge denne sag, i det vi forestille os den meget farlige og skadelige sikkerheds søvn, og hvorledes vi baade selv fandt derudi omkomme, og forsonne andres sieler, at de ved fiendens snedighed omkomme. Den trofaste og naadige Gud oplyse selv vore syner, ogsaa i denne time, til at kende og tale herom det, som er ham behageligt, og fandt tiene os alle til advarsel, opmuntring, fred og salighed. Det give hand os afnaade for Christi skyld. Amen!

Texten.

Matth. Cap. XIII. v. 24-30.

Sand satte dem en anden lignelse for, og sagde: Himmeriges rige lignes ved et menneske, som saade god sæd i sin ager. Men der folkene sove, kom hans fiende, og saade klinte iblant hveden, og gik bort. Men der grøden vorte, og bar frugt, da blev ogsaa klinten synlig. Men husbondens tjenere kom frem, og sagde til hannem: Herre, saade du ikke god sæd i din ager? hvoraf haver den da klinten? Men hand sagde til dem: Det haver et fiendisk menneske gjort. Da sagde tjenerne til ham: Vil du da, at vi skal gaae bort, og luge den af? Men hand sagde: Nej, paa det I skulle ikke tillige med den rykke hveden op,

op, naar I luge klinten af. Lader dem baade vore tilsammen indtil høsten; og naar det er tiid at høste, vil jeg sige til høstfolkene: Sanker først klinten tilsammen, og binder den i knippe, at opbrænde den; men samler hveden i min lade.

Ulykkelige i Herren! Det heder i forhen anførte 1 Thess. 5, 3. om denne verdens hykkelske og sikre mennisker: Naar de sige: Fred og tryghed, da skal fordervelsen hasteligen overfalde dem, ligesom smerten en frugtsommelig kvinde; og de skal ingenlunde undflye. Vi merke heraf, at der ikke altid er fred, hvor det menes, og ikke altid tryghed der, hvor man indbilder sig det. Ja, at dette er just et slet fiendtegn, naar man er saa aldeles uden frygt og bekymring, og mener, det har aldeles ingen fare; da derimod sande Christne, efter Pauli formaning, forarbejde deres egen saliggjærelse med frygt og bevelse, Phil. 2, 12. og, efter Petri ord, have deres omgængelse med frygt, saa længe de ere her til huse. 1 Pet. 1, 17. Vi see og tillige, hvor farlig saadan sikkerheds-stand er, som hindrer menniskene fra al alvorlig agtsomhed paa deres tilstand, paa fiendernes list og sviig, og paa Guds ord og befalninger, som byder os, at være altid i helige omgængelser og gudsfrygrige øvelser, som de der vente og haste til Guds dags tilkommelse. 2 Pet. 3, 11, 12. Fordervelsen, siger Paulus, skal hasteligen overfalde dem. O! derfor, O Ulykkelige Siele! I som engang ere opvakte

vakte af syndens søvn, og nu ere komne til lyset, ja ere blevene et lys i HErren, lader os agte paa lyset, og jo ikke ved satans list igien lade os dysse i søvn, at fienden ikke skal forraske os. Men J, som hidindtil, i eders kiødelige sind og sikkerhed have sagt: Fred, fred, og været sikre og trygge, lærer dog engang at kiende, hvor farlig og jammerlig eders tilstand er, at J maae blive ædrue af satans snarer, som hidindtil haver eder fangne efter sin villie. Bognes op til retfærdighed, og syndes ikke. Men paa det vi des bedre maae opmuntre os hertil, saa lader os efter vort forset betragte med hverandre:

Den meget farlige og skadelige sikkerheds søvn.

- I. Hvor farlig og skadelig den er for enhver siel i almindelighed.
- II. Hvor farlig og skadelig den er i særdeleshed, naar den findes hos Guds ords Lærere, og dem som ere satte til vægtere for HErrens hiord.

Du trofaste Siele-Hyrde og Vægtere, JEsu Christe! du som sover og slummer ikke, vaag du over din hiord, vaag du, at fienden ikke skal forderve os. Opvæk du enhver, som endnu sover og slummer, at de maae blive vaagne, førend fordervelsen overfalder dem; og opmuntre dem, som ere engang opvagne af syndens og sikkerheds søvn, at de altid maae blive i en hellig frygt og aarvaagenhed, at de ikke til deres

deres og andre siels fordervelse, maae falde i søvn igien. Velsigne dit ord paa vore siels, til dit hellige navns ære, og vor saligheds forfremmelse, for din barmhjer- tigheds skyld. Amen!

Afhandling.

Den første Deel.

Snaar vi nu noget nøjere med hverandre overveje og betragte: Den saa farlige og skadelige sikkerheds søvn, saa agte vi billigen I derpaa, hvor farlig den er for enhver siel i almindelighed. Vor Frel- sere taler vel i Evangelio fornemmelig om den sik- kerheds og uagtsomheds søvn, som findes hos or- dets Lærere, og dem, som ere beskaffede dertil, at væ- re vægtere for andre, og at afsværge fiendens list og ondskab, der søger at hindre Guds ords frengang hos sielene. Dog naar vi dybere eftertænke, hvor- fra samme sikkerhed og uagtsomhed kommer i hen- seende til andre siels, over hvilke saadanne ere satte til vægtere, saa er det aabenbar, at saadanne først have ladet sig selv ved satans list dykke i søvn, og selv forglemte, at agte paa sig selv, og deres egen sie- les tilstand. Ufrødet er først udstrøet paa deres eget hjertets ager, førend de saaledes henslumme, at de lade fienden ubehindret udstrøe sin klinte hos andre. Den H. Erre J. Esus er selv den trofaste sæ- demand, der har udstrøet sit ords gode og rene sæd paa denne verdens ager. Hand har ved sin fore- kommende naade, og ved lovens plov, søgt at son- derbryde og knuse de haarde og gienstridige hjerter,

og

og saaledes at afføre dem fra deres forrige sikkerhed, at de en saa tryggeligen har kundet ligge længere paa deres bærm, sove længer og være rolige i deres fiodelige lyster og affecter. De begynde nu en alle ne at blive urolige og bekymrede, men der opvækkes ogsaa en hunger og længsel efter naaden. De antage Evangelii ord om Jesu med glæde, de begynde alvorligen at agte derpaa, som Lydia, Ap. G. 16, 14. deres øyne oplades, at de forstaae Fristerne, og de erkiende, at de ord, som Jesus taler, ere et evigt livs ord. De følge dette lys, og lade derved sig saaledes drage og føre til lyset, til Jesum selv, at de en allene nu erkiende og antage ham, som deres eneste Frelser, ven, sandhed og livet, men og aldeles nu søge at følge ham, som det sande verdens lys, at de en skulle vandre mere omkring i mørket, (Joh. 8, 12.) eller fejle fra lysens og lysets ven. Saa ulyksalig som nu saadan siel er, som er kommen ud af sit forrige ægyptiske mørke, saa ulyksalig er den derimod, om den falder hen i sikkerhed og uagtksomhed igien. Dette er fiendens list og attraa. Hand søger at udstrøe sit ukrud, vildfarelser, skadelige meninger, syndige lyster, falske indbildninger, urene affecter, falske og urene henseender, og andet saadant i sielen igien, som den er ved Jesu lys og kraft bleven frigiort fra. Dette lader sig ikke gjøre, saa længe sielen bevarer lyset i sit øye, saa længe den agter paa Jesu, og hans ords og Nads lys, der strax Klarligen viser dem, hvad der er sandhed eller løgn, hvad der er god hvede, eller avner og ukrud. Saa længe sielen er aarvaagen, og omgaaes i lyset, saa agter den nye paa alting, prøver alting, og om den

den er i tvil og frygt, saa vender den sig des alvorligere til lyset, og inddrænger med bøn og suk til den HErr Jesum, bedendes med David: Oplys mine syne, at jeg ikke skal henføve i døden, (Ps. 13, 4.) item: HErr, lad mig kende dine veje; lær mig dine stier, (Ps. 25, 4.) og atter: Rundgør mig den vej, som jeg skal gaae paa, thi jeg op- løstede min siel til dig. HErr, frie mig fra mine fiender; hos dig haver jeg skjult mig. Lær mig, at gjøre din velbehagelighed, thi du est min Gud; din Aand er god, lad ham føre mig i det jævne land. Ps. 143, 8-10. Saa længe nu en siel herudi beviser sig aarvaagen og troe, saa bevarer HErr den fra alle falske og for- dervelige veje; og HErr en underviser den paa wiisdommens vej, og leder den paa den rette stier. At naat den gaaer, dens gang bliver ikke snæver; og naat den løber, den da ikke skal støde sig, som Salomon taler i Ordsp. 4, 12. 13. Ja da er den retfærdiges sti som et skinnende lys, der fremgaaer, og lyser indtil hvo- dag. (v. 18.) Derfor er satan intet mere ude om, end at dykke saadan siel i søvne, at gjøre den usigt- som og sikker, efterladt i bøn, og i at randsage Guds ord, skødestøs i sin gang, i sin vej, ord, gier- ning og omgængelse. Særdeles søger hand at føre den af fra, at agte paa hiertter, hvoraf livet ud- gaaer. (Ordsp. 4, 23.) Dertil benytter satan sig af adskillige lejligheder. Snart søger hand at føre sielen til opblæfelse og selvbehagelige tanker, at den skal mene, nu staaer alting vel, og der er ingen fare mere. Snart fører hand den til Kleinmodighed,

II. Deel.

Ecc

og

og gjør den træt og mat, at den skal kiedes ved friden, og lade hænderne synke; i særdeleshed, naar hand merker, at den er bleven forrasket af nogen brøst, og derfor har lidt nogen anstød i sin troe og frimodighed til Gud. Snart søger hand at føre den i sikkerhed, derved, at hand paa nogen tiid formindsker sine fristelser og anløb, ligesom hand var allerede dreven paa flugt; og kommer siden igien med et langt heftigere anløb, end som tilforn. Snart søger hand at opblæse den derved, at den har faaet adskillige gange en herlig seer, at den skal tænke, at den nu havde kraft og forfarenhed nok, nu behøvede den ikke længere, at lade det blive sig saa suurt, med at vaage, at bede, at randsage Guds ord, at flye leyligheden til synd, og andre slige gudfrugtigheds øvelser. Snart søger hand at føre sielen ind i at søge høye kundskaber, egne meninger, besynderlige aabenbarelser, og andre egne vene, hvorved den skal glemme hoved-sagen, og at tage vare paa hjertet, og agte paa den sande christendoms hovedgrund, som er i troe og kjerlighed i Christo Jesu, som ikke bestaaer i ord, meninger, indsigter og høye aabenbarelser, men i kraft og et retskaffen væsen. Snart søger hand at føre redelige sieler i omgangelse med saadanne sieler, der enten ere lunke og efterladne, eller vandre uforsigtig, eller have ingen ret lys og forfarenhed, til at gjøre forskiel paa got og ont, paa natur og naade, og ere selv geraadne paa adskillige afveje, der gjøre dem u-agtsomme i henseende til det sande christendommens væsen. Seer, flere sieler, paa disse og mange andre saadanne maa: der søger satan at gjøre sielene sikre, og u-agtsomme,

me, og at afbringe dem fra deres aarvaagenhed og forsigtighed, fra deres hellige frygt og omhyggelighed, og altsaa og fra deres trostab og alvorlighed. Har da satan bragt sielene ind i søvn og sikkerhed, saa heder det: Naar folkene sove, da saaer fienden sin flinte ud blant høeden. Og den ager, der fort tilforn bar den døylige hvede, begynder nu at bære ukrud, ja torne og tidsel, som efterhaanden tager saa til, at den gode sæd aldeles gaaes. Og naar den ager, som saa ofte har faaet regn og dug af himmelen, og baaret beqvemme urter for den, som den er bleven dyrket ved, nu begynder at bære torne og tidsel, da vder den intet for Gud, men er nær forbandelsen, og dens ende er at brændes, som Paulus lærer os til de Ebr. cap. 6, 7. 8. O! ulyksalig søvn, o! farlig og skadelig sikkerhed og tryghed, som saaledes en allene føret redelige siele af fra deres kraft, men endog vel aldeles befordrer dem til deres uandergang.

Den anden Deel.

Sen lader os nu og II. høre, hvor farlig og skadelig sikkerheden er, naar den findes hos Guds ords Lærere, og dem, som ere satte til vægtere over Herrens hiord. En siel, som falder i sikkerhed og lunkenhed, lider ikke gierne allene skade derved, men forderver ogsaa som oftest andre med sig. Naar nogen siel mister Guds naade, kand der let opvære en bitter roed, hvorved mange besmittes. Ebr. 12, 15. Langt mere er det at frygte for,

E c c 2

naar

naar det er saadan en person, som burde endog vaage over andres sieler, og søge at advare dem for fare og siarer. Vor Frelser viser det tydeligen, at deres søvn, som burde agte paa Herrens gierning, og paa hans menighed, er skyld deri, at fienden faaer saa god leylighed til, at udstrøe sit ukrud. Om saadanne er det, Propheten taler, naar hand siger: Sans vægtene ere blinde, de vide allesammen intet, de ere alle stumme hunde, som ikke kunde gøe; som ere søvnagtige, som ligge, som elske at slumme. Es. 56, 10. Dog er det ikke alleneste saadanne, som aldeles gaae hen i blindhed, og derfor ikke forstaae, at deres hiord er afspredt. Men endog de, som i lathed, og efterladenhed forsamme den dem af Gud befalede aarvaagenhed, siid og omhyggelighed, som de burde anvende paa Guds menighed, og enhver dem anbefroet siel i særdeleshed. Paulus vidner om sig, at hand ikke havde afladet i 3. aar nat og dag at paa minde enhver med graad; og søger derved, tillige at opmuntre de Ældste af menigheden til Ephesus, at vaage, og at give agt paa sig og den grandske hiord, iblant hvilke Guds Aand havde sat dem til Bispet, eller tilsynsmænd, til at føde Guds menighed, som hand forhvervede sig med sit eget blod. Ap. G. 20, 31. og 28. Tilgemaade byder Petrus de Ældste, eller Lærerne, at de skal ey allene føde den Guds hiord, som var iblant dem, men og have sluttig tilsyn med den. 1 Pet. 5, 2. Og det heder om retsindige Christi tienere, at de vaage over deres tilhøreres sieler, som de der skal gjøre regnskab, til de Ebræer cap. 13, 17. O!

hvor

hvor langt ere derfore de fra dette sind, ja hvor uskikkede og uduelige til det dem betroede embede, som i des sted sove og slumme, og en giøre HErrrens gierning med redelighed! Ach! behøvedes der til den tiid saadan flid og aarvaagenhed til at tage vare paa HErrrens menighed, at de ikke skulde lide skade, og omkringdrives af adskillige slags lærdomme, da det stod saa vel til, og de til Jesum omvendte siele stode i saadant lys og kraft, at de kunde kaldes et lys i HErrren, som Paulus kalder de Epheser, da det kunde hede, de vidste slige ting, og vare bekræftede i sandheden, (2 Pet. 1, 12.) item, at de i Christo vare giorte rige i alle ting, i al tale og al kundskab, og at det Christi vidnesbyrd var stadfæstet i dem, saa at dem ikke satredes paa nogen naade-gave; (1 Cor. 1, 5-7.) Hvad vil ikke nu være fornøden, da vanvittighedsens mulm og mørk er stort paa jorderige, folk gaaer som i en taaget ørk, veed lidt af Gud at sige? Og hvorledes skal den, som sover og slummer, advare de arme siele for satans snedighe-der, verdens bedragerier, og deres forførelser, som formedelst søde ord og smigrende tale forføre de frommes hierter. (Rom. 16, 18.) Monne da vel fand være en farligere tilstand, end naar vægterne enten ere aldeles blinde og stumme hunde, eller sove og slumme, og lade ulvene adsprede hiorden, og forderve saa mange siele ved deres fligdesløshed? Og hvoraf er det kommen, at saa meget ukrud er udstrøet i Christi menighed, hvilket i vore tider voxer saa stærkt, at neppe den rene hvede fand kiendes mere for idel torne og tidsel? Hvoraf andet, end at

de mange sovende hyrder og vægtere have ladet fienden faae saa meget rum og leylighed til at forderve sielene? Og dette er en straf over de skiodesløse tilhørere, som ikke have annammet sandheds kierlighed, men heller have vilder efter deres egne begieringer tage sig selv Lærere i hobe tal, efter som ørnene klæde paa dem, end fordrage den sunde Lærdom. Hvilken tiid Paulus har allerede spaaet om i 2 Tim. 4, 3. 4. og paa andre steder. Hvor der ere sovende og sikre tilhørere, der foragte sande Jesu vidners advarseler, der straffes de tit med sovende og sikre Lærere. Særlig er det at beklage, at der ere mange af dem, som skulle beredes til at være Lærere med tiden, som endnu sove og slumme i kiødelig sikkerhed, og dog lade sig bruge til at lære andre, førend de selv ere blevne opvakte af sønnen.

Tilegnelse.

Ser var vel endnu langt mere at sige og at klage; men lader os, o! I elskelige, nu staae stille ved dette, og agte nøje enhver paa sin sielses tilstand. Kiære, ere I nogensinde udkomne af eders mørtheds og vanvittigheds stand? Skinner Jesu lys kraftig for eder og i eders hjerter? Har Jesu rost, som I saa ofte have hørt i hans ord, nogensinde igiennemtrængt eders haarde, slummende, ja i synden døde hjerter? Ere I opvagne, og opstandne fra døde, saa at Christus har fundet lys for eder? I spørge: Hoorledes fand jeg vide det? Sagen er klar. Have I saaledes annammet Jesum, som det sande verdens lys, at I alleneste søl-

ge

ge ham; og omgaaes I nu som lysets børn, i al godhed, retfærdighed og sandhed og andre Aandens frugter, saa er sagen god; men er det ikke saa, saa ere I gandske vist i mørkhed endnu. Og om I da end immerfort raabe: Fred og tryghed, saa skal dog fordervelsen hastig overfalde eder, hvis I ikke endnu i tide lade eder opvække af eders sikkerheds søvn, og høre Guds Søns røst, at I maae leve, og da i hans lys lære at see og kiende lyset, og omgaaes i lyset. Eders mørkets ufrugtsommelige gierninger, de kiødsens gierninger, den verdens tierlighed, de kiødelige begieringer, som stride imod fielen, vidne imod eder, at I endnu ikke ere blevene dagens eller lysets børn.

Men o! I kiære siæle, som i sandhed have annammet lyset, og troet paa Jesum, hvorledes staaer det? har satan ikke dyttet eder i søvn igien? har hand ikke, da I har sovet, udstroet eet eller andet ukrud i eders siæle? O! prøver eder, og vogner op igien til retfærdighed, og synder ikke, som Paulus formaner. 1 Cor. 15, 34. Men staae I ved Herrens barmhiertighed endnu paa eders varetægt, saa bliver jo ved fremdeles at vaage og bede, at ikke fienden uformodentligen skal forraske eder. Saligt er det menneske, siger Salomon, der altid frygter; men den, som forhærder sit hjerter, skal falde i ulykke. Ordsp. 28, 14. Og o! I hyrder og lærere, som Gud har sat til at have tilsyn over hans hiord, ja og I, I huus-fædre, som har børn og tyende, I skole-mestere, lære-mødre, og hvo iblant eder alle, der er sat til, at have tilsyn over andres siæle: Lad eder eders øyne ikke sove, og falder jo

ikke hen ved lunkenhed, selvbehag, fiodelige hen-
seender, egen-hyttighed, magelighed, eller noget
saadant, til sikkerhed eller fiodelsøshed. Det
gielder ikke alleneste eders egen, men saa mange an-
dre sieles evige salighed. Og I, kiere siele! seer til,
at I ikke ved usktionfomhed og u-agtsomhed mod
eders troe Lærere, drage Guds domme over eder, at
hand i sin retfærdige vrede skulde straffe eder med
blinde, sikre og fiodelsøse Lærere.

Sen du, o barmhiertige og trofaste Sæl-
sere, **Herre Jesu Christe!** forbarme
dig over dine arme faar. Oplys du
selv vore øyne, at vi ey skulde bortsove i dø-
den. Omvend du os selv til dig, og opvæk
du af søvne alt det, som endnu sover og slum-
mer. Guld dem i aarvaagenhed og hellig
frygt, som kiende dit navn, og omgaaes i dit
lys, og lad dem ey hensefalde i sikkerhed igien.
Giv dem naade til at omgaaes som rette ly-
sets børn, at de maae midt iblant den vanar-
rige og forvendte slægt skinne som himmelske
lys i verden. Og stenk os troe og aarvaag-
ne Lærere, der maae med flid og trostab
vaage over din hiord; og lad dit rige endnu
herligen udbredes iblant os i vore dage.
Hør os for din evige mistundheds
skyld. Amen!

Paa